

impresionistični način, je živahen in svež v barvah, večja dela, ki so izvršena v drugem, dejal bi ekspresionistično nadahnjenem slogu z močnim poudarjanjem značilnega, so prazna in tudi tehnično manj dovršena. V grafiki se poslužuje zelo preprostih sredstev, zdi se pa, da je to delo premalo poglobljeno. Zanimanje je vzbujal venec z oljnimi barvami slikanih karikatur nekaterih najbolj znanih naših slikarjev. Vsakega je karikiral — sicer precej preprosto in bolj zunanje — v njegovi lastni, prav dobro posneti tehniki.

Navzlic velikemu številu razstavljenih del si o Deržaju ni mogoče ustvariti zaključne sodbe, preveč je še vihravosti in raztrganosti v njegovem ustvarjanju. Resnoba, poglobitev in studij bodo povzročili, da se bo ustalilo, kar je zdravega in plodnega v njem. Dasi na ti razstavi še ni bil viden pravi njegov lik, je vendar pokazala znatno nadarjenost in lahkotno obvladovanje tehnike.

JOSIP SLOVNIK

Sredi oktobra je za tri dni imel Št. Vid nad Ljubljano slikarsko razstavo, prvo umetnostno prireditve v ti vasi sploh, ki je vzbudila splošno pozornost in ni pritegnila le vaščanov in vse soseske, temveč tudi Ljubljančane. Domačin *Josip Slovnik* je razstavil v ondotni občinski posvetovalnici venec petindvajsetih oljnih slik, ki jih je izvršil med počitnicami. Slovnik, ki je izšel iz podobarstva in se je preko umetnostne obrti razvil v slikarja, živi že nekaj desetletij na Nemškem. V Düsseldorfu si je ustvaril svoj drugi dom in se popolnoma posvetil slikarstvu. Ima tam delavnico za restavriranje slik in kipov, izvršuje priložnostna javna naročila in se udeležuje ondotnega umetniškega življenja in slikarskih razstav.

Slovník je na šentviški razstavi pokazal razen enega portreta in nekaj cvetličnih tihožitij vrsto pokrajin, prizorov iz Šent Vida in okolice, pa z Bleda. Problematike v Slovnikovih slikah ni, ne v njegovem gledanju in vrednotenju sveta in življenja, ne v načinu izraza. Slikar hodi po utrjenih, že dobro izhojenih potih, umerjeno in solidno, išče in uživa prirodne lepote zlasti v barvnem soglasju, in jih skuša kar najbolj živo in točno upodobiti. Je izrazito lirski značaj s prirojenim nepokvarjenim občutkom za barvne vrednote, skratka: pristen kolorist. Kjer ustvarja naglo in neposredno po narodi, ume ustvariti sveža, prav toplo iskrena nastrojenja. Posebno ljubezen pa posveča ta izraziti pokrajinar tihemu življenju, ki se odvija ob strani, tam, kjer se zliva naroda z deli človeških rok v pokojna zatišja. Po vzoru starih Holandcev, ki jih je studiral na svojih popotovanjih, se bliža najneznatnejšemu motivu vdano in s pazljivo vnemo, ki daje predmetu toplino, ki oživlja in privlačuje. Zato so med Slovnikovimi deli tihožitja tako pogosta. Ljubeznivost in poštenost, združena z živim čutom za dekorativne prvine, dajeta njegovemu delu čar starih mojstrov malega življenja.

Josip Slovnik je s svojim prvim nastopom v Sloveniji uspel. Pokazal je prirojeno nadarjenost in pošteno znanje, ki se ne skriva za bleščečim videzom, ki noče veljati več kakor je. Razstava je zbudila med strokovnjaki in umetnostnimi ljubitelji upravičeno zanimanje, pokazala je pa tudi, kako je naš kmečki človek dovteten za lepoto, ki je v umetnosti. *K. Dobida.*